

CZY WIESZ, ŻE?

Data publikacji 15.02.2021

Czy wiesz, że wiele zachowań nagannych społecznie uregulowano w Kodeksie wykroczeń? Cześć XII.

W ramach Projektu „Czy wiesz, że?”, często Państwo zadajcie pytania o kwestie odpowiedzialności za tzw. drobne czyny, mniej dolegliwie społecznie. Czy są one jednak mniej dokuczliwe w naszym codziennym życiu?

W dniu dzisiejszym kontynuujemy dla Państwa cykl informacji na temat funkcjonowania w polskim systemie prawnym, Kodeksu wykroczeń. W kolejnych edycjach będziemy dalej zgłębiać ten przepis prawa, który jest bardzo często stosowany w działaniach Policji.

Przypominamy: „Nieznajomość prawa szkodzi”. Nawet jeżeli osoba nie wiedziała, że dane zachowanie może skończyć się odpowiedzialnością za popełnienie wykroczenia, to może ją spotkać odpowiedzialność. Ważne jednak, by czyn był zabroniony przez prawo oraz by był uznany za społecznie szkodliwy. Obie te przesłanki muszą być spełnione łącznie.

W dniu dzisiejszym otwieramy dla Państwa cykl dotyczący prezentacji niektórych wykroczeń zapisanych w Kodeksie wykroczeń.

Ważne: Powtarzana od wielu edycji fraza „nieznajomość praw szkodzi”, często właśnie w kontekście wykroczeń nabiera szczególnego znaczenia. Zdarza się, że policjant słyszy od osób, które dopuściły się wykroczenia ... „nawet nie wiedziałem, że to zabronione ...”.

Informacyjnie: Wykroczenia opisane zostały w Kodeksie wykroczeń - w części szczególnej i zaczynają się od art. 49.

W dniu dzisiejszym omówimy dla Państwa wykroczenie nawoływania do popełnienia czynu zabronionego. Nie jest ono zbyt często popełniane wykroczenie, ale warto znać okoliczności jego popełnienia.

Treść przepisu: Art. 52a k.w.: „kto:

- 1) publicznie nawołuje do popełnienia przestępstwa lub przestępstwa skarbowego,
 - 2) publicznie nawołuje do przeciwdziałania przemocą aktowi stanowiącemu źródło powszechnie obowiązującego prawa Rzeczypospolitej Polskiej,
 - 3) publicznie pochwała popełnienie przestępstwa, jeżeli zasięg czynu albo jego skutki nie były znaczne
- podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny”.

Co chroni przepis: porządek i spokój publiczny przed zachowaniami wskazanymi w przepisie np.: nawoływaniem do nieposłuszeństwa lub jego pochwalaniem.

Ważne: Jest to wykroczenie, które ma charakter formalny. W praktyce oznacza to, że jego dokonanie (popełnienie) następuje z chwilą nawoływania do przestępstwa, chociażby nie odniosło ono żadnego skutku. Na przykład wtedy kiedy nikt z nawoływanych osób nie popełni przestępstwa, pod wpływem nawoływania do jego popełnienia.

Przykład:

Sprawca, który na legalnej, ogólnodostępnej akcji protestacyjnej przeciwko budowie jakiegoś obiektu (budowy elektrowni atomowej, zapory wodnej), będzie nawoływał obecne tam osoby do popełnienia przestępstwa np. zniszczenia znajdującego się tam sprzętu budowlanego. Nie ma znaczenia czy ktoś zniszczy stacjonujący w tym miejscu sprzęt budowlany.

Publiczne – jest działanie skierowane lub dostępne dla nieokreślonej liczby osób. Obojętne jest przy tym miejsce, czy to jest park, plac, ulica czy prywatna nieruchomość. Znaczenie ma tylko fakt dostępności dla niesprecyzowanej liczby osób.

Uwaga: Może to być także nawoływanie przez Internet.

Nawoływanie – to działanie polegające na wpływu na świadomość innych osób ukierunkowana na wywołanie określonego skutku np. powzięciu zamiaru wykonania czynności popełnienia przestępstwa. Nawoływanie nie musi polegać na wykrzykiwaniu, ale równie dobrze może polegać na przekazywaniu wezwania do popełnienia przestępstwa pisemnie lub w formie rysunków, graffiti bądź przekazu elektronicznego.

Pochwalanie – różni się od nawoływania tym, iż zamiarem sprawcy objęte jest stworzenie atmosfery akceptacji dla popełnienia przestępstwa lub przestępstwa popełnionego, podczas gdy nawoływanie polega na wytworzeniu takiego zamiaru u odbiorcy nawoływania. Sposób nawoływania i pochwały może być różny np.: wznoszenie okrzyków, eksponowanie transparentów, hasel, wygłaszanie przemówień, zamieszczanie publikacji prasowej.

Przeciwdziałanie – polega na podjęciu działania skierowanego przeciwko aktowi normatywnemu. W odróżnieniu od nieposłuszeństwa będącego bierną formą zachowania, przeciwdziałanie stanowi czynną formę zachowania człowieka.

Nieposłuszeństwo – jest zachowaniem obejmującym zaniechanie podjęcia działań nakazanych przez wskazany akt normatywny.

[Link do treści kodeksu wykroczeń ►](#)

Wykorzystano opracowanie dydaktyczne: H. Bartecki, R. Błoch, Wykroczenia przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu, SP Katowice 2013 r.

O projekcie informacyjno-edukacyjnym ["Czy wiesz, że?"](#)

Zachęcamy do nadsyłania własnych pytań z obszaru działań Policji do lidera Projektu – młodszego inspektora Krzysztofa Łaszkiewicza, Pełnomocnika Komendanta Głównego Policji ds. Ochrony Praw Człowieka na adres: krzysztof.laszkiewicz@policja.gov.pl